

జి.వి.యస్. పాడక్ష్మిన్యూ వారి

భక్త రఘునాథ్

దర్శకత్వము... సి.మొద్రాల

సంగీతం... మొంటసాల * నిర్మాత... జి.సిదాశివరావు

కథా సంగ్రహము

రఘునాథుడు ఆగర్భశ్రీమంతుడు. తండ్రి వెంకట్రామయ్య, ఓడల వ్యాపారి. మాటనిలకడా, దైవభక్తి కలవాడు. అన్నపూర్ణ ఆ గ్రామంలోనే వున్న మరొక శ్రీమంతుడు వీరయ్యకూతురు. అన్నపూర్ణ రఘునాథులు ప్రేమించుకుని గోపాలస్వామి గుడిలో గాంధర్వ వివాహం చేసుకున్నారు. వీరయ్య పెళ్ళాంగయ్యలి. కామేశ్వరమ్మకు శ్రీమంతుడైన రఘునాథుడికి అన్నపూర్ణనిచ్చి పెళ్ళి చేయాలని ఆశ. జగన్నాథ భక్తుడైన చిదానందస్వాములవారి సముఖంలో రెండు కుటుంబాలవారు నిశ్చయ తాంబూలాలు పుచ్చుకున్నారు. కాని-దైవం వేరొకటి చేసింది.

ఒకనాడు వెంకట్రామయ్యగారి సరకుల పడవలు సముద్రంలో మునిగిపోయినై. ఆయన విశ్వర్యం అంతా పోయింది. ఆ ఆవేదనతో వెంకట్రామయ్య మరణించాడు. తండ్రి మాటకోసం రఘు తన ఆస్తిసంతా ఆప్వలవాళ్ళకిచ్చి, దేశాంతరం వెళ్ళాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. అన్నపూర్ణ కూడా వెంటవస్తానంది. మానసికంగా భార్యాభర్తలైనా బహిరంగంగా పెళ్ళి జరగనందువల్ల రఘు అంగీకరించలేదు. తల్లి మరోపెళ్ళి తలపెడితే తన శవమే పెళ్ళిపీటలమీద వుంటుందనీ ఆలోచన తనను దక్కించుకోమనీ కోరింది. సరేనని మాటయిచ్చి తల్లిని వెంట తీసుకొని కట్టుబట్టలతో రఘునాథుడు ఇల్లువిడిచి బయలుదేరాడు. మార్గమధ్యంలో తల్లి మరణించింది. ఆశలు అనుబంధాలు అన్నీ తెగిపోయిన తనకు దైవమే దిక్కని చిదానందస్వామిని వెతుక్కుంటూ జగన్నాథం చేరుకున్నాడు.

అక్కడ చిదానందస్వామికి బదులు రంగదాసుడనే కపటసన్యాసిని కలుసుకుని తరుణోపాయం చూపించమన్నాడు. ఆ కపటి పరిహాసంచేసి పంపించాడు. ఆత్మార్పణం చేయడానికి పూనుకున్న రఘూను దైవం కనుజించింది. ప్రజాదరం కలిగింది. అది సహించలేక రంగదాసుడు రఘూను చావగొట్టి పారవేయించాడు. కాని కొనప్రాణాలతో వుండగా చిదానంద స్వామి రఘూను చూచి, ఆశ్రమానికి చేర్చి, యోగసాధన చేయమన్నాడు. రఘు సాధన మొదలుపెట్టాడు.

అన్నపూర్ణకు మరోపెళ్ళి చేయటానికి కామేశ్వరి నిశ్చయించింది. ఆ విషయం అన్నపూర్ణ స్నేహితురాలివల్ల తెలుసుకొని దైవ సహాయంతో రఘు స్వగ్రామం చేరుకున్నాడు. తెల్లవారినే పెళ్ళి. కామేశ్వరమ్మ రహస్యంగా నైవేద్యంలో కలిపి విషం పెట్టించింది. కాని రఘు చావలేదు.

అర్ధరాత్రి నిద్రపోతున్నవాణ్ణి ఎత్తుకుపోయి దాచిపెట్టారు. పెళ్ళి ప్రయత్నాలు సాగుతూండగా చిదానందస్వామి వచ్చి, గుట్టు బట్టబయలుచేసి, అన్నపూర్ణ రఘునాథుల కళ్యాణం చేయించి, ఆశ్రమానికి వెళ్ళిపోయాడు. గురువు కిచ్చిన మాటప్రకారం అన్నపూర్ణ రఘునాథులు ఆశ్రమానికి చేరుకున్నారు. చిదానందస్వామి వారి మనఃప్రవృత్తులను పరిశోధనలో పెట్టి, భక్తి దీక్షా ప్రసాదితుడైనాడు.

ఉపాదానం చేసి సంపాదించిన ద్రవ్యంతో భాగవత కైంకర్యం చేస్తూ వారు జగన్నాథ భక్తి ప్రచారం చేయడం, ప్రజలు వారిని గౌరవించటం, రంగదాసుకు కంటగింపుగా వుంది. రఘూతో ఆశ్రమంలో వున్నవారు కూడా ఆయన భక్తిని అనుమానించారు. చిదానందస్వామి దయవల్ల వారికి విజ్ఞానోదయం అయింది. జగన్నాథస్వామి తరువాత రఘునాథస్వామే ప్రజలనోళ్ళల్లో, మనసుల్లో మెదులుతున్నాడు.

వీరయ్య సంసారంలో అనుకోని మార్పు జరిగింది. కొడుకు, తల్లి దండ్రులకు చెప్పకుండా అత్తకు తగ్గ కోడల్ని తీసుకువచ్చాడు. అత్త కోడళ్ళకు అరక్షణం పొత్తు కుదరలేదు. ఆ యింటిలో వుండలేక కామేశ్వరి నగా, నట్రా మూటగట్టి వీరయ్యతో జగన్నాథానికి బయలుదేరింది.

ఒకనాటి సాయంకాలం తలవని తలంపుగా జనం తండోప తండాలుగా రఘూ ఆశ్రమానికి వచ్చారు. ఇంట్లో వంటసామగ్రిలేదు. ఇన్నేళ్ళుగా జరిగిస్తున్న అతిథి పూజావ్రతం భంగం చేసుకోవటం ఆ దంపతులకు ఇష్టంలేదు. భర్త అనుమతితో అన్నపూర్ణ తన వంటిమీదనున్న నగ లమ్మి పెచ్చాలు తేవటానికి వెళ్ళింది. గాలి-వాన-దుకాజాలన్నీ మూసి వున్నై. ఆ సమయంలో ఒకడు ఆమెను ఆపి, వివరములు తెలుసుకొని, తాను వారి వ్రతం చెల్లిస్తాననీ, తనవాంఛను చెల్లించమనీ అడిగాడు. వ్రతరక్షణ, శీత రక్షణల మధ్య ఆమె చిక్కుకుంది. ఆయన సద్వాంఛను తన స్వామి తప్పకుండా నెరవేరుస్తారని వామి ఇచ్చింది. అతను పంపిన సామాగ్రితో అతిథి పూజావ్రతం నిర్విఘ్నంగా నెరవేరింది. ఆ గృహస్తు ఆశ్రమానికి వచ్చి అన్నపూర్ణను పిలిచాడు. ఆమె ఆ వ్యక్తిని స్వామికి పరిచయంచేసి, తానిచ్చిన మాటను మనవిచేసింది.

రఘునాథుడు అన్నపూర్ణ మాటను నిలబెడతాడా?
భగవంతుడింకా పరీక్షలు పెడతాడా? వారేమాతారు?

—◆ వెండితెరమీద చూడండి ◆—

పాటలు

శుడిడాన్సు పాట :

పాడినవారు : ఎ. పి. కోమల.

జయ మురళీలోలా గోపాలా || జయ ||

మాయోద మురిపాల జ్యోతులచేసీ
ప్రియమున కొలిచేము నిలిచేము స్వామీ || జయ ||

మదవతులా మదిదోచిన రాగీ
మానుల హృదయాల భాసించు యోగీ
కొలియఁగలజాల తాండవలోలా
గై కొను మానంద నీరాజనాలా || జయ ||

భజన పాట :

పాడినవారు : జె. వి. రాఘవులు, బృదం.

రామహరే కృష్ణహరే
రామహరే శ్రీ కృష్ణహరే
పావననామా రామహరే
మేఘశ్యామా కృష్ణహరే
పీతాంబరధర రామహరే
మురళీధర శ్రీ కృష్ణహరే
దాశరథే ప్రేమనిధే
నందయశోదానంద - హరే || రామహరే ||

పాపవిభంజన రామహరే
గోపీచందన కృష్ణహరే
దశరథనందన రామహరే
దాసచందనా కృష్ణహరే
దాశరథే ప్రేమనిధే
నందయశోదానంద హరే || రామహరే ||

రఘునాథ్, అన్నపూర్ణ :

పాడినవారు : ఘంటసాల, పి. లీల.

అనందమంతా నాదితే ఫర
మానందమంతా నాదితే || అనంద ||

రఘు : పూవులు పూచే చిననాటి ప్రేమ

అన్నపూర్ణ : జీవితమాయె మహానందసీమ

రఘు : మనసో బాల ఇల్లాలాయె
 అన్నపూర్ణ : మన కలలే నిజమాయె ||ఆనంద||

రఘు : పులకరించే మబ్బుల కావల
 అన్నపూర్ణ : పలకరించే గోపాలు మ్రోల
 రఘు : పాడేవా చెలి గొంతులు కలిపి
 అన్నపూర్ణ : ప్రణయ సుధా మధు గీతి. ||ఆనంద||

నేపథ్య గీతము పాడినవారు : ఘంటసాల

ఓ... తెరువరీ!... వెనుతిరిగి చూడకురా... గతము తలపకురా...
 తరలిపోయే తెరువరీ వెనుతిరిగి చూడకురా
 నుడిగాలిలో వదుగాకులా కడలేని పయనమునా ||తరలి||

మమతగానీ మరులుగానీ మాసిపోయేవే
 సంపదై నా సొంపులై నా సమసిపోయేవే
 ఇవిమాయలే ఒక నాటికీ నిను వీడి పోయేవే ||తరలి||

కనులముందు మెరయు జగతి కలయేనోయీ
 మనసులోన వెలుగుజ్యోతి నీకు తోడోయీ
 నీ ధర్మము విడనాడక మును సాగిపోవోయీ ||తరలి||

రఘునాథ్ : పాడినవారు : ఘంటసాల.

ఓ గజేంద్రమా.....

ఆగవోయి ఆగవోయి ఓ గజేంద్రమా
 అమాయిక ప్రజాశిపై ప్రతాపమాపుమా || ఆగవోయి ||

పాదయుగళిపైన పనుపైన ఆరనీ
 నవప్రేమ జీవితాల విడదీయబోకుమా
 అసహాయహింసచేసి పాపానబోకుమా
 ఆవేశము నీరోసము న్నాపైనజాపుమా || ఆగవోయి ||

బృందం : రామకృష్ణ గోవింద - నారాయణా
 కృష్ణరామ గోవింద - నారాయణా
 రామకృష్ణ గోవింద - నారాయణా

భక్తకోటి నిటుల బాధింతువేలనే
 భయార్తులైనవారి వేధింతువేలనే
 గతిలేక చావురాక బ్రతికే హతాశుడా
 నీకోపము ఇటు చూపుము నారూపుమాపుమా
 రాగదోయి రాగదోయి ఓ గజేంద్రమా...

రఘునాథ్

పాడినవారు : ఘంటసాల.

నీ గుణగానము నీ పదధ్యానము
 అమృతపానము రాధేశ్యాం... హే రాధేశ్యాం || నీ గుణ||

నీలాద్రి శిఖరాన నెలకొనియున్న
 నీ నగుమోము అందము గన్నా
 ఏ అందమైనా వెగటైనన్నా
 జగదేకమోహన సుందరాకౌరా ||నీ గుణ||

ఏ యీతి బాధా ఎదురైనగానీ
 మోహ వికారము మూసినగానీ
 నీ పాద సేవా విడదీయకన్నా
 శరణాగతావన హే జగన్నాథా! ||నీ గుణ||

రఘునాథ్ శ్లోకం

పాడినవారు : ఘంటసాల.

ఓం నమశ్శివాయ...

కాదంబకౌనన నివాసతుతూహలాయ
 కాంతార్ధభాగ కమనీయ కశేబరాయ
 కాలాంతికాయ కరుణామృతసాగరాయ
 హాలాస్య మధ్య నిలయాయ నమశ్శివాయ

ఓం నమశ్శివాయ

అన్నపూర్ణ

పాడినవారు : పి. లీల.

హే శివశంకరా
 నమ్మినవారి కావగలేవా
 మమ్మిటు సేయుట న్యాయమా

[హే శివశంకరా]

పాపహరి విషపానము చేసిన
 తాపభారము తెలుసును నీకే
 హే పరమేశ్వరా నీ పదదాసులా
 అపద బాపరా విషతాపమార్చి మది చల్లగ చేయర || హేళి ||
 విషము గ్రోలి పతి సోలిన వేళా
 వెలది వేదనా నీ వెరుగనిదా
 జాలిని పూనుమా
 జాగును మానుమా
 వేగమే కావుమా
 జత చేరువేళ విడదీయకుమా

|| హేళి ||

డాన్సుపాట

పాడినవారు : జె. వి. రాఘవులు, జిక్కి

శ్రీ : కొండమీద చందమామ ఓ మామయ్య
 గుండెల్లోనా గుబులాయె ఓ మామయ్య || కొండమీద ||
 మబ్బుకేసి నూతై మనేది గుంటది మామ
 సుక్క నన్ను నూసి పకాలు మంటది మామ

పురుష : ఓ చిన్నదాన నీ బోడు నేను లేనా
 ఈ బెదురింక నీ కేలనే ... || కొండమీద ||

శ్రీ : పైరగాలి సోకి నా పైటి జారిపోయె
 ఓరసిగలోన చామంతి వాడిపోయె

పురుష : సింతేమిలేక మరేవంత లేక
 సిందేయరావె సరిబోడుగా

శ్రీ : కొండమీద చందమామ ఓ మామయ్య

ఇద్దరు : మేముండే చోటు నూడమాక ఓ మామయ్య ...

చఘునాథ్ పద్యం

పాడినవారు : ఘంటసాల.

అదిగో... జగన్నాథు డాక్రితావనిగావ
 కొలువు తీర్చెడి గుడిగోపురమ్ము
 తనపేరుమీద ఇంద్రద్యుమ్న భూపతి
 ఈ తటాకమ్ము త్రవ్వించెనంట

కను మీ సరస్సు మార్కండేయ ముని
 దయాసారమ్ము సకలార్థసాధనమ్ము
 రథయాత్రలో శుభద్రామలను గూడి
 విశ్రాంతి గైకొను విడిది ఇదిగో
 ఈ మహాదధి నీరాడెనేని పరమసాపియైనను
 పొందు కైవల్యపదము
 ఆఖిల జీవులు ఆశించు-అమృతసీమ శరణుజేరు ముదే
 హరిచరణసీమ...

రఘు, అన్నపూర్ణ - యుగళగీతం / ○ పాడినవారు : ఘంటసాల, పి. లీల

రఘు : } సంసారజలధి దాటించే నావా కైవల్యానికి త్రోవా
 అన్న : } జగన్నాథపదసేవా... జగన్నాథపదసేవా || సంసార ||
 రఘు : మేను కృశించే యోగసాధనే ముక్తికి దారీకాదురా
 అన్న : ధనము భోగమూ దారసుతులు దారికి యెదురు రారురా
 రఘు : } నీ మానసమందు మాధవచింతన మానక సేయరా || సంసార ||
 అన్న : }
 అన్న : ఓ... దైవప్రితికై పూజలుచేసి దీనులదూరేవేలరా :
 రఘు : జీవులందరూ దేవునిదూపను భావన సీలో పూనరా
 రఘు : } ఈ మానవసేవకు మించిన సాధన వేరేలేదురా || సంసార ||
 అన్న : }

రఘునాథ స్తోత్రం

పాడినవారు : ఘంటసాల.

భుజే సవ్యే వేణుం! శిరశి శిఖిపింఛం కటితటౌ
 దుకులం, నేత్రాస్త్రే సహచరకటాక్షంచ దధతే
 సదా, శ్రీమద్భృందాపన వసతి లీలాపరిగయో
 జగన్నాథ స్వామీ నయనపథగామీ భువతు మే ...

అన్నపూర్ణ

పాడినవారు : పి. లీల.

ఓ ... .. సఖా ... ..
 ఈ ప్రశాంత నిశీధివేశా ...
 ఏకాంతమా పని ఏలా ? ... ఏలా ? ...

ఈ మరపేల ఈ వరపేల
నీ మనసైన బాల నీ దరిచేరా

||ఈ మర||

తరిపీ వెన్నెలా చిరుగాలీ ఈలా
మురిసిన నీ చెలీ మోమైనా కనవేలా
ఒరు లెవరూ లేని ఒంటరివేళా

||ఈ మర||

విరులా లేనెలా మనసారాగ్రోలా
పరుగిడు తుమ్మెదా రాగాలా వినవేలా
ఒరులెవరూ లేని ఒంటరివేళా

||ఈ మర||

సునాథ్ బృందము!

పాడినవారు : ఘంటసాల, బృందం.

గీతం

మరచుటలేదు నీ స్మరణ
నా కితరేచ్చ మరేమిలేదు
కాపురమును నమ్మలేదు
జల బుద్బుద సంపదకోరలేదు
నీ చరణములాన దర్శన విచారమే మాత్రముగాని
ఇంకయే అరమరలేదు- లేదూ....
భవదంఘ్రులజూపగదే మహాప్రభూ.....

పాట

భవతాపాలుబాపే నీపాదయుగళి

చూపించుమా మాధవా! రాధేశ్యాం రాధేశ్యాం

శృతిశిఖరాల మెలిగే పాదయా ,, ,,

యతిహృదయాల వెలిగే పాదయా ,, ,,

నీపాదారవిందము ఆనందకందము జగదేక సుందరయా

|| రాధేశ్యాం రాధేశ్యాం ||

విషనాగేంద్రు తలపై ఆడినా ,, ,,

వ్రజకాంతాళివలచీ వేడినా ,, ,,

ఘనదనుజాళి నేచి సురపాళిగాచి చరణాల జాపవయా||రాధేశ్యాం||

వీరయ్య, కామేశ్వరి: తత్వం

పాడినవారు : మాధవ పెద్ది, రాజ్.

వీరయ్య : నరహరిభజన నోటనవే

కామేశ్వరి : ఊహు! !

వీరయ్య : నరహరి భజన నోటనవే

కామేశ్వరి : నోటనను...నోటనను

వీరయ్య : నోటనకుంటే వినవే ... నరహరిభజన నోటనవే ...

కామేశ్వరి : ధనములేకున్న దుఃఖములే ... ఆ

ధనము గలిగిన దాని దాచ దుఃఖములే.

వీరయ్య : న్యాయమైన సొమ్ము కాదే...అది

కష్టించిన సొమ్మైతే నీకే వుండేదే

||నరహరి||

కామేశ్వరి : కొడుకు లేకున్న దుఃఖములే కొంటె

కోడలు వచ్చిన కొంటే నరకములే

వీరయ్య : అత్తలేని కోడలు తమ్మురాలే

కోడలు లేని అత్త గుణవంతురాలే

||నరహరి||

కామేశ్వరి : మొగుడు లేకున్న దుఃఖములే ... ఆ

మొగుడు చచ్చితేనూ ఇంకా దుఃఖములే

వీరయ్య : అలి లేకున్న దుఃఖములే...వుండి

గయ్యాళి దైతేను మెండు దుఃఖములే.

బృందగానం

పాడినవారు : జె. వి. రాఘవులు, బృందం.

రాధేశ్యాం రాధేశ్యాం

రాధేశ్యాం జయ రాధేశ్యాం

నందకుమారా రాధేశ్యాం

నవనీత హారా రాధేశ్యాం

కుంజ విహారి రాధేశ్యాం

గోపీజారా రాధేశ్యాం

||రాధేశ్యాం రాధేశ్యాం||

రామ సహోదర రాధేశ్యాం

సుభద్రాప్రియా రాధేశ్యాం

నీలగిరిశా రాధేశ్యాం

జగన్నాథ జయ రాధేశ్యాం

||రాధేశ్యాం రాధేశ్యాం||

రఘునాథ్ :

పాడినవారు : ఘంటసాల

లాల్ శ్రీవనమాల్ లాల్

లాల్ శిఖిపింఛమాల్ లాల్

|| లాల్ ||

పాలకడలి ఊయలలో

ఫణిరాజు పానుపులో

ఆరమూతల కన్నులలో

నిదురించే నాసామి...జో...జో

|| లాల్ ||

రారా మాధవా...

నిను విడచి మనగాతేనురా...

నను మరచేవా విడచేవా

చెలి జతజేరి మురిపించేవా

|| రారా మాధవా ||

రఘునాథ్, అన్నపూర్ణ :

పాడినవారు : ఘంటసాల, పి. లీల.

సాకి

రఘు : హే...జగన్నాథస్వామి...నయనపథగామి...భవతు మే.

పాట

రఘు : గోపాల దయసేయరా...

నీ లీల చాలించరా ...

|| గోపాల ||

రఘు : అణువు అణువునా నిండినస్వామి

అన్నియు తెలిసిన అంతర్యామి

దీనుల మొరలూ వినరాజేమి

రఘు, అన్న : మానము నీకేల స్వామి

|| గోపాల ||

రఘు : బరువై పోయిర భక్తులు నేడూ

అన్న : కరువై పోయెన కరుణయే నీలో

రఘు : పరువూ సిరిగల దొరవై తే

అన్న : దరిసెన మీయర స్వామి...

|| గోపాల ||

అన్న : గోపాలు చాలించరా

రఘు : దయజూపరా ...

అన్న : దరి జూపరా

రఘు, అన్న : దయసేయరా, దరి తీయరా

కా రా గ ణం :

కాంతారావు, రేలంగి, నాగయ్య, సి. యస్. ఆర్, మల్లాది,
పేకేటి, మోపజ్జుదాసు, బొడ్డుపాటి, ఎ. ఎల్. నారాయణ,
సుబ్బారావు, రెడ్డి, జమున, సూర్యకాంతం, నిర్మల, లక్ష్మీకిరణం
ప్రభావతి, కమలకుమారి, రాజేశ్వరి, స్వర్ణకుమారి.

స్టే బా క :

ఘంటసాల, మాధవపెద్ది, జె. వి. రాఘవులు, లీల,
జిక్కి, రాణి, కోమల.

రచన : సముద్రాల (సీనియర్)

సముద్రాల (జూనియర్)

ంగీతం : ఘంటసాల

శ్యామ్సు : వెంపటి, సంపత్కుమార్, చిన్నీలాల్.

శ : గోడేగాంకర్

పీకప్ : కె. నాగేశ్వరరావు, పీతాంబరమ్.

సున్నులు : పి. బి. కృష్ణమూర్తి.

కాండ్ రికార్డింగ్ : రామచంద్రరావు (ప్రకాష్ స్టూడియో)

ఎడిటింగ్ : వి. యస్. నారాయణ, హరినారాయణ.

పాడక్ష్తన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ : బి. సుబ్బారావు.

ప్రొడ్యూసర్ : భట్టారామ్మ

అసోసియేట్ డైరెక్టరు : బి. హరినారాయణ.

సాటోగ్రఫి : కమల్ ఘోష్, జె. సత్యనారాయణ.

ప్రొమోషన్ రికార్డింగ్ : హెచ్. యం. వి; కొలంబియా.

ఆంధ్ర జిల్లాలకు :

శ్రీ కృష్ణా పిక్చర్స్

గాంధీ నగరం :: విజయవాడ - 2.

ప్రింటర్స్, విజయవాడ-2.